

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2014 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Tuesday 21 October: 2 pm Australian Eastern Daylight Time

Reading Time: 10 minutes

Working Time: 2 hours and 30 minutes

- *You have 10 minutes to read all the papers and to familiarise yourself with the requirements of the questions. You must not write during this time.*
- *Monolingual and/or bilingual printed dictionaries may be consulted during the reading time and also during the examination.*

Section 1: Listening and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 40 minutes for Section 1.
2. Write all your answers to the questions in Section 1 in this booklet in black or blue pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in YIDDISH.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Part A (Questions 1–3)

(15 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information and convey the information accurately and appropriately.*
-

You will hear THREE texts. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings of each text. You may make notes at any time.

Listen carefully to each text and then answer the questions in ENGLISH.

Text 1	Marks	You may make notes in this space.
1. (a) Why is it called a 'giml' bicycle? _____	1	
(b) Complete the table below to show why this bicycle would appeal to the following people.	3	
environmentalists		
users		
parents		

Marks You may make notes
in this space.

Text 2

2. (a) What is the tone of this speech?

1

(b) What is particularly interesting about this group of people?

2

(c) Give evidence from the text of **three** examples of statements that would make the immigrants feel happy.

3

Marks You may make notes
in this space.

Text 3

3. (a) Outline how Professor Barkan's discovery had an impact on the global bee population.

2

(b) How did commercial interests contribute to Professor Barkan's scientific research?

1

(c) What does Ruth mean by 'yasher koyekh'?

2

Part B (Questions 4–6)

(15 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information;*
 - *convey the information accurately and appropriately.*
-

You will hear THREE texts. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings of each text. You may make notes at any time.

Listen carefully to each text and then answer the questions in YIDDISH.

Text 4	Marks	You may make notes in this space.
<p>4. Why does the reviewer consider this film so appealing?</p> <p>פאַרוואָס האָלט דער קריטיקער אַז דער פֿילם וועט אַזוי שטאַרק אויסנעמען?</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	4	

Marks You may make notes
in this space.

Text 5

5. (a) Why is the story funny?

2

מיט וואָס איז די מעשה קאָמיש?

(b) What is the punchline?

1

וואָס איז די אונטערשטע שורה פונעם טעקסט?

(c) How does the woman's demeanour reveal that she is speaking in jest?

2

מיט וואָס גיט אונדז דער פרויס האַלטונג צו פאַרשטיין אַז זי מאַכט
חזק?

Text 6

6. (a) Outline the similarities and differences in the backgrounds of the two pianists.

4

רעכן אויס די ענלעכקייטן און די אונטערשידן צווישן ביידע פיאניסטן.

Similarities	Differences
•	•
•	•

(b) Why was there no need for the pianists to speak during the concert?

1

פארוואס האָבן די פיאניסטן בכלל נישט געדאַרפט רעדן בעת דעם קאָנצערט?

(c) What reaction does Uri expect from his teacher?

1

ווי אַזוי, טראַכט אורי, וועט דער לערער רעאַגירן אויף זײַן אויפקלערונג?

End of Section 1

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2014 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Section 2: Reading and Responding (25 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 1 hour and 10 minutes for Section 2.
2. Write all your answers to the questions in Section 2 in this booklet in black or blue pen.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in YIDDISH.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Part A (Questions 7–8)

(10 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and/or specific aspects of texts, by, for example, comparing, contrasting, summarising, or evaluating, and convey the information accurately and appropriately.*
-

7. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

בעת דער צווייטער וועלט מלחמה האָט אירענאַ סענדלער, אַ פּוילישע פּרוי, אָנגעגעבן אויף אַ דערלויבעניש צו אַרבעטן אין וואַרשעווער געטאָ אַלס אַ ספּעציאַליסטן אין דער קאַנאַליזאַציע.

אירענאַס פּלאַן איז געווען אַרויסצוראַטעווען יונגע קינדער אין איר קאַסטן פון אַרבעטסמכשירים. זי האָט אויך געהאַט אין איר אויטאָ אַ זאַק פאַר גרעסערע קינדער. אירענאַ האָט געפירט אַ הונט מיט זיך וואָס האָט געבילט ביים אַרײַנפאַרן און אַרויספאַרן פון געטאָ. די נאַציס ביים טויער האָבן נישט געוואָלט זיך נעמען צום הונט און זײַן בילן האָט געדעקט דעם קלאַנג פון די קינדער. צוויי טויזנט פינף הונדערט קינדער האָט זי באַוויזן אַרויסצושמוגלען פון געטאָ אויף אַזאַ אופן. סוף פל סוף האָט מען זי געכאַפט און די נאַציס האָבן זי געשלאָגן און זי איינגעזעצט אין תּפּיסה.

אירענאַ האָט געהאַט די נעמען פון אַלע קינדער וואָס זי האָט אַרויסגעגנבעט פון געטאָ אין אַ סלוי וואָס זי האָט באַגראָבן אונטער אַ בוים אין איר גאַרטן. נאָך דער מלחמה, האָט זי געפרוּווט געפינען די עלטערן און צונויפפירן די משפּחות. לײַדער זײַנען ס'רוב עלטערן אומגעקומען. האָט זי געהאַלפן די קינדער זאָלן ווערן אַדאַפּטירט.

אין 1965 האָט יד ושם אָנערקענט אירענאַ צווישן די חסדי אומות העולם. אין מאי 2008 איז זי געשטאַרבן אין טיפּן עלטער פון 98 יאָר. אין יעדן דור געפינען זיך מענטשן וואָס צייכענען זיך אויס מיט זייער מוט און זייער מענטשלעכקייט. אירענאַ סענדלער איז איינע פון זיי.

QUESTIONS

Marks

- (a) Complete the table with evidence from the text to explain how Irena demonstrated the characteristics listed. **4**

physical strength	
mental strength	
ingenuity to deceive	
determination to safeguard the children's identities	

- (b) What was the focus of Irena's post-war activities? **1**

- (c) How was she recognised for her efforts? **1**

8. Read the text and then answer in ENGLISH the question that follows.

ווען איר פֿאַרט באַזוכן ירושלים, לאַזט נישט דורך אַ וויזיט קיין מוצא. עס איז אַן אָרט מיט טויזנטער יאָרן ייִדישע געשיכטע, חלומות און פּיין. מוצא ווערט צום ערשטן מאָל דערמאָנט אין תּלמוד. צו יענער צייט פּלעגן די איינוווינער פון ירושלים קומען קיין מוצא קלייבן ווערבעס אויפצובויען זייערע סוכות.

היינט וועט איר געפינען אין מוצא אַ שטיקל מאָדערנע געשיכטע וואָס הייסט בית יעלין.

יהושע יעלין, צוזאַמען מיט זיין פּרוי שרה, האָבן געגרינדעט דעם ייִשובּ אין די 1860ער יאָרן. בית יעלין איז געוואָרן דער ערשטער אַגריקולטורעלער ייִשובּ אויסער דער אַלט שטאָט ירושלים. יעלין האָט געחלומט פון פרדסים און האָט זיי פּאַרפּלאַנצט.

די קרעטשמע, אויפגעבויט אין 1871, שטייט אויף חורבות פון די צייטן פון די קרייצצוגן. אין 1890 האָבן די יעלינס פּאַרענדיקט בויען זייער נייע היים. די קרעטשמע איז געוואָרן אַ שול וווּ די קהילה האָט געדאַוונט ביז 1929 ווען, צוליב אומרוען, האָבן די איינוווינער פּאַרלאָזן מוצא.

אין 1961 האָבן משפּחות ווידער זיך באַזעצט דאָרטן. די שול איז באַנייט געוואָרן. מען קען זי היינט באַזוכן. אַן אַקטיאַר דערציילט די געשיכטע פון די יעלינס און זייער עפּאָכע. לעבן דער שול האָבן אויסגראַבונגען געפונען חורבות פון צווייטן בית המקדש.

בית יעלין איז אינטערעסאַנט פון נאָך אַ היסטאָרישן שטאַנדפּונקט פּאַרבונדן מיטן תּלמוד. דער קוואַל, וואָס פּליסט פּאַרביי די היים פון יהושע און שרה יעלין ביזן היינטיקן טאָג, איז מסתּמא דער זעלבער קוואַל וואָס ווערט באַשריבן אין תּלמודישן בוך פון יהושע. אַזוי אַז אַ טוריסט קען היינט שטיין אויפן גענויעם אָרט וווּ דער ביבלישער יהושע האָט אויסגעחלומט אַ צוקונפט און וווּ יהושע יעלין האָט פּאַרווירקלעכט זיין חלום מיט עטלעכע טויזנט יאָר שפּעטער.

עס איז כּדאי צו באַזוכן מוצא, דעם פּאַרגעסענעם אוצר.

QUESTION

Marks

Outline **four** reasons to take a day trip to the town of Motza.

4

Part B (Question 9)

(15 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of a text by identifying, analysing, and responding to information;*
 - *convey information coherently (structure, sequence, accuracy and variety of vocabulary and sentence structure) and appropriately (relevance, use of conventions of the text type).*
-

9. Read the text and then answer the question in approximately 150 words in YIDDISH on page 7.

גוט מאָרגן תלמידים,

אונדזער טראַדיציע לערנט אונדז מיר זאָלן טאָן מצוות, מיר זאָלן זיך נישט דערווייטערן פון דער קהילה. אַ בר-מצוה בחור אין איינער פון די היגע ייִדישע שולן האָט באַשלאָסן צו העלפן יונגע ערנסט קראַנקע קינדער. ער האָט פאַר אַ ציל צו זאַמלען אַכצן טויזנט דאָלאַר אויף צו קויפן אינסטרומענטן, ביכער און אַנדערע מכשירים פדי די קראַנקע קינדער זאָלן קענען הערן און שאַפן אייגענע מוזיק בעת זייער קאַמף קעגן זייער קראַנקהייט. דריסיק תלמידים פון אַ צווייטער שול האָבן זיך פאַרבונדן מיט אַן אַרגאַניזאַציע וואָס גרייט צו מאַלצייטן יעדן חודש פאַר איבער 200 אַרעמע און איזאָלירטע מיטגלידער פון אונדזער קהילה. אַ גרופע תלמידים פון אַ דריטער שול האָבן זיך פאַרבונדן מיט אַן אַרגאַניזאַציע וואָס זאַמלט געלטער צו העלפן די זעכציק טויזנט פליטים אין דרום סודאַן. זיי נויטיקן זיך אין מעדיצינישער הילף, אין וואַסער און אין עסנוואַרג. דריי ווערטפולע פראַיעקטן. איך וויל אַז אויך אונדזער שול זאָל טאָן אַזאַ אַרבעט.

QUESTION

Create a brochure promoting one of the projects mentioned in the speech, giving sufficient information to encourage readers to donate money. You may refer to the internet to promote your project.

קלויב אויס איינעם פון די פראַיעקטן און שטעל צונויף אַ בראַשור וואָס זאָל אַריינציען דעם לייענער און שאַפן געלטער פדי דורכצופירן דעם פראַיעקט. דו קענסט די אינפאָרמאַציע אַרויפגעבן אויף דער אינטערנעט.

You may make notes in this space.

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2014 PUBLIC EXAMINATION

Yiddish

Continuers Level

Section 3: Writing in Yiddish (20 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 40 minutes for Section 3.
2. Write your answer to a question from Section 3 in this booklet in black or blue pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ONE question in YIDDISH.
4. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
5. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Section 3 (Questions 10–13)

(20 marks)

When judging performance in this section, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates:

- *relevance and depth of treatment of ideas, information, or opinions;*
 - *accuracy and range of vocabulary and sentence structures;*
 - *the capacity to structure and sequence response and capacity to use conventions of the text type.*
-

Answer ONE question from this section in approximately 250 words in YIDDISH.

10. As a volunteer for the City of Melbourne, write an informative article for a travel publication about the highlights you would encourage a tourist to visit if limited to 48 hours.

ביסט אַ וואָלונטיר פֿאַר מעלבורן. שרײַב אָן אַן אַרטיקל פֿאַר אַ רײזע אויסגאַבע וואָס אינפֿאָרמירט דעם לײענער וועלכע זײנען די אינטערעסאַנטע ערטער און זאַכן וואָס דו וואָלטסט פֿאַרגעלייגט אַ טוריסט צו באַזוכן אויב ער אָדער זי וואָלט געהאַט בלויז 48 שעה.

11. It is common knowledge that obesity is a problem facing modern society. Write a report for your place of work, in which you evaluate the potential benefits and problems of implementing compulsory exercise in the workplace.

עס איז גוט באַקאַנט אַז מענטשן וואָס וועגן צו פיל זײנען אַ פּראָבלעם פֿאַר דער הינטיקער געזעלשאַפט. שרײַב אָן אַ באַריכט פֿאַר דיין אַרבעטס אָרט אין וועלכן דו גיסט אַן אָפּשאַצונג פֿון דעם גענוס און פֿון די פּראָבלעמען פֿון איינפירן אַבליגאַטאָרישע איבונגען בײַ דער אַרבעט.

12. It is the end of January and your first day back at school ... or is it? The school is open but there is no-one there. You check the date, it is correct. Write a story in which you imagine what could possibly have happened.

סוף יאַנואַר, דער ערשטער טאָג ווען מען גייט צוריק אין שול... ניין? די שול איז אָפּן אָבער ס'איז קיינער נישטאָ. דו קוקסט נאָך. ס'איז די ריכטיקע דאַטע. טראַכט אויס אַ מעשה אין וועלכער דו שטעלסט זיך פֿאַר וואָס עס האָט געקענט פֿאַסירן.

13. The day you have been dreaming about has finally arrived. You are representing Australia, something you have trained for over the last five years. Write a personal letter to a friend, describing your feelings.

דער טאָג פֿון וועלכן דו האָסט געחלומט איז ענדלעך אָנגעקומען. דו רעפרעזענטירסט אויסטראַליע. שוין פינף יאָר גרייטסטו זיך צו אַט דעם מאָמענט. שרײַב אָן אַ פּערזענלעכן בריוו צו אַ חבר אָדער חברטע אויסצודריקן דינע געפילן.

You may make notes in this space.

